

Передплата

на «РУСЛАНА» вносьть:

в Австрії:

на пів рік . . . 20 кор.
на пів року . . . 10 кор.
на чверть року . . . 5 кор.
на місяць . . . 1-70 кор.

За границею:

пів рік . . . 16 рублів
або 36 франків
на пів року . . . 8 рублів
або 18 франків

Поодинокое число по 10 сот.

РУСЛАН

«Вирнеш ми очі і душу ми вирнеш; а не возьмеш милости і віри не возьмеш,
бо руске ми серце і віра руска. — З Русланових псалмів М. Пашкевича.

Виходить у Львові що дня
крім неділі і руских свят
о 5½ год. пополудні.

Редакція, адміністрація і
експедиція «Руслана» під
ч. 1. пл. Дембровського (Хорун-
щини). Експедиція місцева
в Агенції Соколовського в
пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає сялише
на попереднє застереженє. —
Рекламації неопечатаніє
вільні від порта. — Оголо-
шеня звичайні приймають
ся по ціні 20 с. від стріч-
ки, а в «Надсаянім» 40 с.
від стрічки. Подяки і при-
ватні донесеня по 30 сот.
від стрічки.

Весняна сесія державної ради.

(X) Ві второк збере ся посольська палата в останнім півроцію перед розв'язанєм на весняну сесію. Політичне положенє, серед якого збере ся посольська палата, зовсім змінило ся з того часу, як послі розїздили ся на великодні празники. В Угорщині зовсім несподівано полагоджено спір між коаліцією а Короною, а та несподіванка не може остати без могутнього впливу на австрійські відносини тим більше, що полагода згаданого спору не є ще полагодою політичного і парламентарного переселеня в Угорщині, але може навпаки бути починком і приводом до ще грізнішого переселеня, яке буде мусіла перебути ціла монархія.

Нема найменшого сумніву, що супроти нововитвореного угорскою несподіванкою положеня парламентарні стороництва в австрійській державній радї будуть вважати своїм обовязком, висловити свої погляди про сю тимчасову полагоду угорского переселеня і зазначити своє становище що до взаємин з Угорщиною. Можна напевно сподівати ся, що й австрійське правительство з власної понуки схоче в державній радї пояснити своє становище в тій справі тим більше, що бар. Гавч буде вже мати спромогу подати до відомости австрійської ради

державної про полагоджену ще парламентарну справу австро-угорської угоди. Парламентарні стороництва державної ради певно не будуть обмежати ся обговором урядових пояснень міністра-президента Векерлього про всі спільні справи, але будуть застановляти ся і над висловленими поглядами поодиноких членів угорского правительства, бо як раз з висловів декотрих членів угорского правительства можна ясно вирозуміти, на скільки і на як довго може бути тривкий погляд угорского міністерства на спільні справи і взаємини австро-угорські.

Угорські відносини неперечно вплинуть також на дневний порядок австрійської державної ради. Начерк закона про повновласть австрійского правительства що до спільних видатків (Ermächtigungsgesetz), впесений недавно в посольській палаті, спаде імовірно з дневної черги, позаяк посольська палата буде приневолена приступити до вибору квотової депутації і делегації. Спільне правительство наміряє делегациям предложити до одобреня бюджет за 1905 рік, в котрім сесія делегаций не відбула ся, а відтак бюджету на 1906 і 1907 рік до ухваленя. В тій цілі мають ся протягом сего року відбуті дві сесії делегацийні, одна, як бажають Угри, в липцю, а друга імовірно в листопадї, позаяк з 12-им грудня кінчить ся законодапний период австрійської державної

ради і она мусить зробити місце ново-вибраній. Конечність сих двох сесій делегацийних спричиняє, що австрійська державна рада після всякої імовірности доживати ме природним способом свого віку до згаданого речинця.

Але хоч угорські независимці будуть перти австрійську державну раду до скорої і конечної полагоди австро-угорської угоди і інших спільних справ, всеж таки не може зійти з дневної черги найважнійша в тій хвилі справа виборчої реформи, над котрою ще перед великодними празниками почала ся розправа в комісії.

Около виборчої реформи буде отже обертати ся у весняній сесії державної ради вся діяльність, о ту реформу буде тепер точити ся головний бій поміж стороництвами противними їй а прихильними. Рішенє сеї справи тим труднійше, що посольська палата доживає небавом свого віку, а крім виборчої реформи має она полагодити не менше важну і трудну справу австро-угорської угоди окрім інших ще т. зв. державних конечностей, як бюджетова провізорія і ин. Противники виборчої реформи, котрі величали себе доси державними стороництвами, підпорою династії, бажають покористувати ся скрутним положенєм міністерства Гавча, щоби єго провалити а з ним як не звалити, то бодай відрочити виборчу реформу, щоби слідуючі вибори переводили ся ще на основі давної ординації.

Мій тестамент.

Пишу вже тепер, мої діти, мій тестамент. Не бійте ся, — я не хочу вже умерати! Охотно хотїв би я еще стільки прожити, скільки маю літ за собою... З душі рад би я дочекатись тої пори, коли Ти, Володку і твій молодший брат Ромко, перебившись через бурливі закрутки житейских клопотів, успієте заняти вказані вам неумолимою судьбою пристанища, а видіти вас у власних родинних огнищах пожиточними членами нашого руского народу, — се уважав би я яко велике добродійство, яко особлившу ласку від Бога. Однак стільки доброго не можу я надїятись.

Коли пишу сі слова, мій сину, я в силі віку мужеского, повного життя та охоти до праці. Охотно хотїв би я мати не дві, а десять рук, щоби багато, незмірно багато зробити. Але є дни, в котрих невияснений для мене біль і сум стискає мою грудь, розпука та жаль дають моє серце.

В таких хвилинах душевної розпуки дві руки за багато до праці. Сьвіт видає ся мені темний, холодний, а у мій прошибає зловіща гадка про смерть...! Я не був ніколи, мої діти, боязливий. Завсїгди і всюда, не зважаючи на ситуацію, виступав я з холодною відвагою без всякої боязни, але перед смертю я — боязливий... Часом случает ся мені, що коли йду дорогою, біль починає давити моє серце; здає ся мені тоді, мовби якась невидима рука схопила мене за серце і давила єго. Знаю, що на серце я не хорію, однак якийсь ляк переймає мою душу на згадку, як би мені пришло тут на улиці умерти, не попрощавшись з вами, без послідного поцілунку...! Однак не довго триває сей стан моєї душі, а наступає рефлексія. Християнська етика поволи перемагає чорні гадки, життя починає до мене усміхатись і я небавом стаю відчувати цілу красу життя... О, яке прекрасне є життя.

Маятком моїм не потребує розпоряджувати, бо маятку не маю і більше не буду мати. Я стараю ся ужити все

для вашого образования т. є. дати вам на найширших основах образование, бо днесь бути без образования, то чоловік без ніг і рук. Що я вам маятку не лишаю, се не повинно вас смутити. І в моїм житю були періоди, в котрих убогість мене дуже боліла, і я завидував другим богатства. Правда, я хотїв би бути великим богачем, але лишень на то, щоби бути добродійним, а в дорогій для мого серця галицькій Русі поставити як найбільше національних сьвятинь, котрі були би розсадником питомої культури.

На підставі фамилійних грамот родина Бачинських походить з Литви. Предки наші були народними борцями і клали за вільність голову. Я лишаю вам мої грамоти яко пригадку, щоби ви враз з другими станули густою лавою при національнім прапорі, а дорожачи високо і берегучи старанно національну честь, не лякались за кохану Русь віддати кожної хвилини свої голови. Мій дід був властителем малої сільської реальности. Не дивота про те, що моє образование було не повне. Се відчув я доперва, коли

Pester Lloyd, застановляючи ся над австрійським положенням політичним і парламентарним, бачить дві можливості виходу: першим способом було би розв'язане державної ради і скоре переведення нових виборів, а через те мало би правительство діло з посольською палатою, котрої існування не є обусловлене коротким речинцем. Однак сию дорогу вважає Pester Lloyd мало відповідною з огляду на конечність делегаційних сесій, котрі могли б в названих в горі порах відбутися, як довго існує державна рада.

Другий спосіб виходу бачить Pester Lloyd в компромісових переговорах і приєднуванню противників виборчої реформи помноженням для них числа мандатів. Як відомо, Німці, залякані марою мнимої «славянської більшості», домагаються збільшення числа німецьких мандатів з судетських країв, помноження відповідного числу населення і силі податковій мандатів в Долішній Австрії, одного німецького мандату з Країни і третього мандату з Лінцу, а також удержання дотеперішнього стану посідання Італійців. Польське коло також вимагає значного помноження галицьких, спеціально польських мандатів, хоч правительство не має охоти більше признати Галичини, як 7 або 8. Але, як ми вже при иншій нагоді згадали, підняло ще коло справу плюральної системи для Галичини і в тій справі мали відбуватися довірочні переговори з колом.

В тій хвилі коли се пишемо, почне сам бар. Гавч, вернувши з Карльових Варів переговори з поодинокими сторонництвами. На скільки вони будуть успішні, покаже ся зараз у виборчій комісії, чи она схоче скоршою ходою вереводити розправу. Як запевняють з иншого боку, наставати ме правительство, щоби комісія упорала ся з своєю роботою протягом мая і червня (в липцю була би сесія делегацій), а в серпні мала би посольська палата ухвалити виборчу реформу.

Нема сумніву, що успішне довершення компромісів скріпило би також стабілізація в світі між людьми; я пізнав, що моїм утворенням стою я позаді від моїх ровесників. Прото я стараюсь, щоби ви сего не відчували. Дитинячі мої літа перебув я на селі між співвітчизними братами. Разом з ними я бавив ся і в раз з ними співав я наші любі пісні. Тут мав я нагоду пізнати нужду нашого сільського люду, їх журбу і сміток, та їх радість. Ви не маєте тої нагоди, щоби ближше пізнати душу і життя свого меншого брата, для того старайтесь на иншій дорозі запізнатись з життям-буттям свого брата з під сільської стріхи, бо они становлять основу національного життя!

Бути може, що ваші думки, шукати — так як ваш батько — кар'єри в воєнній службі, здійснять ся. Я не маю нічого против того. По зложенню іспиту зрілості, будете, мої діти, самі собою розпоряджувати і виберете самі собі стан, котрий буде вам до вподоби. Вам видасть ся дивним, а прецінь по найбільшій частині оно так є, що чоловік нарікає на завід або ремесло, з котрого живе, і дораджує своєму синові вибрати

новище австрійського правительства супроти Угорщини, а невдача ослабила би його, а тоді становище міністерства стало би вельми трудним. Крім того виривають знов вісти про парламентаризацію міністерства.

Ab ovo.

Нова харківська, щоденна часопись «Слобожанщина», що виходить під редакцією адв. Міхновського, звертає ся з характеристичними «запросинами» до своїх читачів, ставлячи перед них з цілою щирістю та відвертістю важке питання національного відродження. Зі слів молоді редакції віє животворною надією і кріпкою вірою в свою святую і справедливу справу. Цікавою для нас є ця часопись і тим, що хотай она появилася у далекому Харкові, її мова нічим не різниться від нашої. Се наглядний доказ, що український наріз від Сяну по Дон, хотай жив в віковій розлуці та під тяжким гнетом, не затратив в нічім своєї національно-культурної єдності.

Передаємо згадану статтю в незмінній формі, хотай правопис її різниться від деїм від нашої, іменно не вживає двоточкованого «і», як се було і у нас перед заведенням офіційної, шкільної правописи. В тій згаданій повинна би вийти ініціатива від нашого Наукового Товариства. Шевченка до устроєння зїзду українських філологів, літератів і редакторів, який застановив би ся над способами уніфікації української правописи так в російській, як і в австрійській Україні.

Звертаємось — пише «Слобожанщина» — до наших читачів з записинами: пишіть до нас, що Ви думаєте про нашу газету? Пишіть, що в ній гарне, а що негарне, і що треба замінити? Пишіть, чи легко Вам читати нашу правопис, а чи важко? Чи розумієте всі слова, чи деяких може й не розумієте? Не забувайте, що нам треба вчитись з початку. Нема нічого дивного, коли де яких слів наші читачі й не розуміти-

инший, а не той, котрому сам посвятив ся. Мої діти, я знаю, що колись, коли будете старшими, прочитаєте мої слова, але я вам вже днесь кажу, що батьки з подібними поглядами милять ся. На світі нема таких станів, ані заводів, де не було би прикрости, розчарувань, терпіння..., де чоловік міг би сказати: я щасливий! Щасливим — без огляду на завід — може назвати ся лиш той чоловік, котрий вдоволений з того, що має і, працюючи, може при собі другим дати життя.

Загально не повинно бути цілю твого життя зробити собі великого маєтку. Добре є, коли єго уже маєш; добре є, коли Бог твоєю чесною роботою винагороджує. Та коли ти за цілю собі вимеш: гроші і ще раз гроші здобути, то числиш з многими річами, через котрих посідане ти чортові ближний станеш як Богови.

(Конець буде).

муть. Адже ми досі вчили ся в чужій школі чужої мови. Не нам сором, що ми не вміємо гаразд своєї письменности. Сором тим, хто силував нас зневажати свою мову, хто забороняв нам вчитися по своєму. Та тепер сором буде вже нам, коли ми швиденько не навчимося своєї письменности, коли ми не надолужимо усього того, що згубили за такий довгий час.

Колись так само було й з нашими братами—чехами. Німці, що панували над чехами, силували чеських дітей вчитися по німецьких школах тільки німецької мови, так само як по російських школах вчать наших дітей тільки російської мови. Потроху німці зробили те, що по чеському вміли балакати тільки бідні люди. Усі багаті чехи перейняли мову німецьку, відцурали ся свого народу так само, як і в нас пани, та чиновники та й багаті селяне! Багатирі, бач, не хотіли говорити помужичому—чеському, а все цвєнкали по німецькому, так як отсе в нас по російському. Але між чехами з'явили ся люди великої науки, які розказали, що той народ, який губить свою мову, сам незабаром загине, пропаде. Вони казали, що німці потроху ковтають чехів, що чехи вимруть, коли не боротимуться проти насилья. І почалася боротьба. Чехи наново почали вчитися своєї мови й письменности. Багатирі стояли за німецьку мову, злидарі за чеську. Злидарі поборили. Тепер вже німці кричать, що їх випихають чехи. Тепер по всіх школах і сільських і городських, по гімназіях та університетах панує в чехів чеська мова. Чеський наріз з темного, бідного та поневоленого, став освіченим, багатшим і вільним.

Отож і ми, українці, не лякаймося, що з школи й суду, з церкви та з урядування скрізь вигнано нашу мову. Вчимося хоч дома, як се роблять поляки або литвини, добиваймося свого права, то й у суді на нашій землі говоритимуть по нашому. Досі ми не мали своїх газет — усе були чужі. Чужі дбали про себе, а не про нас. Тепер можна в своїй газеті дбати про себе, тай дбаймо, не журімося, що другі народи вже далеко нас випередили! Ходім прудче, то*й наздоженемо! Наш наріз нещасливий, може найнещасливіший з усіх народів крім білорусинів. Рабство було його долею цілі довгі століття, але раз-у-раз, орючи свою землю й виглядаючи долі, він рвався до світа, до сонця, до науки... Подаймо ж собі руки і вкупі починаймо працювати над відродженням свого народу. Пам'ятаймо історію чехів. Може треба буде пояснити, що значить те або те слово, може треба комусь словарець — пишіть до нас, усе, що зможемо, зробимо. Коли Ви не читатимете своїх газет, хто ж їх читатиме? Не німці і не росіяне, бо в них є свої газети. А коли ніхто не читатиме наших газет, навіщо їх і видавати? Тільки перевід грошей! А без своїх газет, без своєї школи згинуть наш наріз навіть без боротьби.

Політичний огляд.

Ліберальна партія на Угорщині сповнила гаракірі, розв'язавши ся з днем

обняття правління міністерством з лона коаліційної опозиції, против якої она вела завзяту, довголітню борбу. »Pester Lloyd«, котрого редактором є Макс Фальк, один із найвпливовіших сподвижників давньої ліберальної партії, питає, чи не дало ся уникнути того розв'язання? — і відповідає на се, що коротка бесіда гр. Тиси, виголошена того памятного вечера, зовсім не переконала єго о тім, щоби партія ліберальна мусіла була сама собі зробити »гаракірі«. Дивлячись на громаду зібраних, обчислюючи сили, які они представляють, трудно було придусити в собі обуренє против бруталного факту. Тільки живих людей представляючих повне житє політичне, зібрало ся лиш на то, щоби звалити на себе гробовий камінь. Дуже може бути, що будучі вибори були би лиш ще більший зробили пролом в ліберальних рядах; може лиш половина, а навіть може ледви лиш третя часть вийшла би побідоносно з огненної проби. Але навіть така дрібна меншість мала би за собою велич сьвітлої традиції і мала би важнішу задачу до сповнення, що кличі з 1867 у приклонників своїх зв'язаних з коаліцією не знайдуть достаточної підпори. — Та видко, що ліберали не мали надії вийти з виборчої урни навіть в третій части своєї і так вже стопнілої скількості...

Поляки, по великих надіях з нових порядків в Росії, дізнали великого розчарованя. Передовсім вибори до державної думи випали для них фатальніше, як припускали навіть найзавзятіші фаталісти. З Литви, Білоруси і Лівобережної України не вийде мабуть ні один посол-Поляк, мимо сего, що вшехполяки начислили їх собі були аж коло 60! Видко, що ся вшехпольська нахабність якраз звернула всі народности против Поляків, які будь що будь бодай на Литві становлять виднійший процент і більше осььвічену та впливову верству населеня. Великою несподіванкою було для Поляків, що всюда Жиди ішли против них, рука в руку з тубольчим населенем.

Другою не менше прикрою проявою є виступленє церковної схизми в Королівстві, яка в католицьку єдність польського народа вбила глибоку рису. Нові сектарі називають себе »Марявітами« від латинських слів *Mariae vita*, які вказують на їх особливе почитанє Матери Божої. На чолі їх організації стоїть панна Козловська, якій приписують чудотворні і пророчі сьвітства, а яка займає ся торгівлею церковних річий і в тій цілі в Плоцьку оснєвала рід добровільного, жіночого монастиря. Зразу Марявіти устроювали собі каплички по домах своїх приклонників, тепер приступають до відбираня костелів і парафій, проганяючи силою католицьких парохів і осаджуючи там ксьондзів Марявітів. З сеї причини прийшло перед Великоднем до формальних битв між правовірними а сектантами, в яких фанатики вооружені в коли, набиті цвяхами, друки та коси, виступаючи кількатисячною товпою, побити правовірних в кількох місцевостях, як Лешно, Лубець, Радиків. Кілька трупів і кільканайцять тяжше ранених від-

везено до шпиталя в Забороні, лекше ранених і побитих можна числити на десятки. Власти не мішають ся до тих биток, а роздратованє серед населеня росте з кожним днем.

Хмарина Далекім Сході, які проявляють ся у напорі Японців на Сахаліні та в військовій організації Хінців, заставляють російських політиків остерігати правительство перед дожидаєм нової воєнної авантюри. Петербурска »Страна« радить уступити ся з північної Манджуриї за природну границю Амур, бо чи скорше, чи пізнійше Хінці викинуть за неї Росиян. Кольонізація північної Манджуриї неможлива, бо се гірський край з цілком відмінними умовами, а ринок збуту для російського промислу північна Манджурия не представляє вартости, бо числить всего 2 мільони убогого і темного населеня. Впрочім японський промисл, завдяки залізницї, збудованій Росиянами, здобуде собі цілковито сї сторони. А тимчасом удержанє війська і урядників поглотує кольосальні суми. На докінченє східно-хінської залізницї видано вже 15 мільонів, а коли стане надмурська залізниця, то східно-хінський шлях стратить своє торговельне значінє. Чи не ліпше, питає »Страна« або продати Хінам залізницю, або перенести, що дасть ся забрати, за Амур і на власній, безпечній території льокувати капітали і працю соток тисяч рук? *Respice finem!* кінчить дневник. Коли ми нині не виречемо ся добровільно зовсім нам непотрібної північної Манджуриї, то в недалім часі, по зложеню нової гекатомби крови і гроший випрутє нас звідтам силою. Се неминує.

НОВИНКИ.

— **Календар.** В четвер: руско-кат.: Евтихія; римо-кат.: Емми вдов. — В п'ятницю: руско-кат.: Георгія, Серапіона; римо-кат.: Агнети.

— **Збірка писанок.** Одержуємо до поміщення отсю оповістку: Звісний наш вчений, антрополог і етнограф д. др. Хведір Вовк збирає в наукових цілях великодні писанки; хто із ВП. Земляків був би так ласкавим допомогти йому в тім ділі, зволить ласкаво прислати призбирані писанки неоплачено на руки Івана Раковського, проф. гімназ. в Коломиї. Дуже було би пожаданим подавати побіч місцевости, де зібрані писанки, також назви писанок і тих візців, що на них виписані.

— **Народні віча** в справі виборчої реформи відбудуть ся дня 22. с. м. в Ценеві і Олесині, бережанського повіта і в Спасі, долиньського повіта.

— **В Станиславіві** будуть дня 23. с. м. в в салі »Рускої Хати« надзвич. заг. збори тов-а »Руска робітнича Спілка«. Початок о 6. год.

— **Український театр в Парижі.** Новое Время доносить: Український артист Ф. В. Левачкий поїхав із своєю трупкою до Парижа і там у театрі виставляв українські штуки. Парижанам українські вистави дуже подобають ся і до театру ходить багато людей.

— **3 Тернополя.** Дня 8. с. м. скінчив ся курс неграмотних, устроєний філією Р. Тов-а педагогічного. Курс обнимав два відділи, низший і вищий. На першій класифіковано 12 мужчин і 23 жінок, а на вищій по 8 мужчин і жінок, разом 51 осіб. Фреквентантам роздано 40 малитвенників і кільканайцять книжок з видавництва Р. Тов-а вид. — В Тернополі помер дня 10. с. м. професор польської гімназії Іван Кружель в 35. р. житя. »Под. Гол.«

подаючи звістку про єго смерть, зазначає, що хоч покійний був горячим Поляком, не був однак запоморочений вшехпольского дурійкою і відносив ся до Русинів з правдивою прихильністю. — Новий директор рускої гімназії п. др. Ем. Савицький, як пише »Под. Голос«, обняв в минулім тижни урядованє. Зборови учительському представив нового директора п. інспектор кр. др. Майхрович, зазначивши наперед в своїй промові, що та гімназія завдяки невсипучій праці п. д-ра Калитовського і цілого тіла учительського під зглядом успішности в науці не є певно гіршою від всіх інших а також під зглядом етично-дидактичним стоїть та гімназія високо, так як поведенє учеників є майже взірцеве, а всякі евентуальні, хочби найменші провини з їх сторони збір учительський карає справедливо але з беззглядною сторогостю. А коли збір учительський так цілковито відповідає поставленій до него задачі, висказав п. інспектор надію, що й під новим п. директором заклад сей буде так само гарно розвивати ся, як до тепер. У відповідь на промову п. інспектора, запевнив єго п. дир. Савицький, що він доложить всіх своїх сил і уживє всяких старань, щоби та гімназія удержала ся на тій висоті, на якій тепер находить ся. По представленю збору учительського новому директорови розійшли ся усі піднесені на духу і одушевлені домів з твердою постановою, після сил своїх працювати й далше для добра закладу і єго учеників...

— **Вісти з закордонної України.** В честь Т. Шевченка устроюють вечерніці по многих селах, де лише залетіли перші українські часописи. З них дізнали ся селяни перший раз про Тараса і поминали пам'ять кобзаря України, як хто умів і міг. В деяких селах правлено в церквах панахиду, в інших сьвященник на просьбу селян голосив проповідь про Шевченка, деінде знова були відчити, концерти ітн. В сьвяткованю пам'яті Шевченка бере участь звичайно ціле село. — Київський губернатор наказав адміністраційним властям, аби не забороняли устроювати по селах українські представленя.

— **3 станиславівської єпархії.** Конкурсний іспит відбуде ся 15. мая і в дальших днях. День перед конкурсом мають зголосивши ся лично явитись в консисторській канцелярії. — Консист. радником з крилош. відзнаками іменований о. Григ. Ковч з Львівця. — На конкурс з речинцем до 15. мая виставлена парохія при карнім заведеню в Станиславіві. — Канон. інституцію дістав о. Сава Ломницький з перемискої єпархії на Сздки, Ант. Кардовський на Глибоку і Евг. Калинович на Обертин. — Від конкурсового іспиту увільнений на 6 літ о. Андрей Завадзкий з Микитинця. — До духовної єпарх. зв'язи прийнятий о. Волод. Яримович з львівської єпархії. — Волод. Давидович увільнений з дух. єпарх. зв'язи для прийняття до львівської єпархії. — Увільнений Йос Проць від завідательства ех суггendo в Хриплині. — Введені: Волод. Стотанчик на завідательство Устя зеленого, Волод. Барановський на завідательство в Хриплині, Іван Мокрицький на сотрудицтво Космача і Вас. Ковч на завідательство Росохаха. — Правительство признало дотацію для прив. сотрудиників в Жабю-Ільці і Волчківцях. — Консистория предложила правительству назначити дотацію для приватних сотрудиників: в Дзвинячи, Озерянах, Ямниці, Побережю, Яблониці, Будилові, Гарасимові і Кулачківцях.

— **Праця »згори«.** Одна з львівських польських часописи робить строгу притинку організаторам-вшехполякам. В Сокольниках коло Львова, чисто мазурекій кольонії, безнастанно відбувають ся якісь народові обходи, сьвята віча, оноді посьвячено з великою »парадою« прапор охотничої сторожи »Кулька«, сокольницькі мазури беруть участь у всяких народових походах у Львові і т. д. Аж перед кількома днями вибух там пожар і знищив 8 будинків. Виявило ся, що піодин з погорільців не був обезпечений. Чи не ліпше було би — пише та газета — осььвідомлюванє люду по-

чинати від його економічного подвигнення і поучення його, як практично жити?

— **Красіві заповіді.** Красивий виділ уділив з 2.800 К. призначених соймом за заповіді для акад. товариств, львівській «Основа» і «Акад. Громади» по 200 К.

— **Вулкан Везувій** ще не затиш, але вибухи вже ослабли. На щасте вітер несе попіл з кратера на місто Отаяно, котрому і так вже ніщо не допоможе, бо попіл і пісок засипали його на кілька метрів високо. В інших місцевостях під Везувієм жите вертає до давнього порядку.

— **Дрібні вісти.** В Збаражці почала виходити соціальна-демократична часопись «Червоний Прапор» під редакцією п. Янка Остапчука. — Читальня «Просвіти» в Івачові горішнім колом Тернополя набула на власність жидівську хату з огородами за 700 К. — Третій батальйон 30 п. піх., який рекрутує ся зі Львова і околиці, виїздить нині до Трієстале в новобазарським санджаку, котрий межує з Македонією. Відїзд поверх 500 людей з поміж своїх родин в так далекі і непевні сторони витисне нині одну сльезу жалю. — В Болахові згоріло дня 15. с. м. 12 домів, а між ними жидівський шпиталь. Шкода була лише вчасно обезпечена. — В Ямниці, станіславського повіта, згоріло оноді 6 господарств, вартости до 10.000 К. — В Сокильниках коло Львова знищив вогонь всуботу три господарства. — В останнім тижні були три пожари у Львові. На личаківським передмісті згорів один дім, а на жовківським стайня і ледівня та бічний будинок коло міської різниці. Завдяки скорій помочі пожежної сторожи огонь обмежував ся на тім будинку, в яким вибух.

Телеграми

з дня 18. цвітня 1906.

Рим. Св. Отець прийняв вчора на послухану президента палати послів гр. Феттера і генерального вікарія полевого кс. Вельнопоточного.

Відень. Немале вражіння викликала вістка, що магістратови в Триєнті (полудн. Тиролю) відобрано побілізацийні агенди, а приділено їх тамошньому староству.

Будапешт. Новий міністер гонведів Екельфалюші відкликав розпорядок свого попередника, щоби покликати до служби всіх запанних резервістів.

Париж. Тутешні дневники доносять з Петербурга, що з причини успішного полагодження позички становище Віттого є знова сильне. Для того надіють ся скорої димісії Дурнова і Трепова.

Атени. Прибула ту англійська королівська пара, і задержить ся мабуть через весь час міжнародних олімпійських ігрищ, котрі потребують від 22. с. м. до 2. мая.

Матеріали до національно-політичного і культурного життя Русинів.

Переписка Проф. д-ра Омеляна Огоновського з Олександром Барвіньським.

(Дальше).

Джурів, 22. VIII. 1890.

Високоповажаний Пане Професор!

По моїй думці мимо найширших заходів трудно буде довершити дїла до загальних зборів. Час уже коротенький, а на 10—12 писаних картках годі списати історію Руси за протяг цілого століття. Вже-ж важний є час відродження словесного й народного, не згадуючи вже про добу Йосифа II і т. и. Коли-б тепер сю історію коротенько закінчено, то було-б се так, як би поставлено велике тіло на маленьких ніжках. Я гадаю, що остання частина історії одвітно попереднім частинамъ обіймати повинна ще 2—3 аркуші. Мо-

же бути, що члени нового виділу падькати муть за-для великого кошту, та що-ж „стало на юшку, то-ж стане вже й на петрушку“. Опроче ВП. Професор тепер уже утомлені, що й годі буде коротко зобразити важні події цілого віку. А вже-ж не хочу ВП. Пану Професорови накидати своєї волі. Прошу робити, як завгодно. Коли-б ВП. Професор до загальних зборів не докінчили друку історії, то все-ж можна привести з собою те, що на друковано, і показати Зборови.

С правдивим поважанем

ВП. Пана Професора
щирий прихильник
Омелян Огоновский.

23. VIII. 1890.

Високоповажаний Пане Професор!

Слава Богу, що діло доводиться вже до кінця! Того разу я сумнівав ся, що ВП. Пан Професор скінчать свою Історію до загальних зборів; тепер же виджу, що се може справді статись. Ся частина, що єї прислали ВП. Професор, є коротка але зовсім вдатна; останньої частини не потребують ВППП. міні прислати. Зволють ВППП. єї прийняти «на свою особисту одвічальність», як самі того бажають; однак я єсть певний, що тій останній частині не міг би нічого закінчити.

Ся Історія має бути просвітною книжкою на 4 місяці. Прошу не забути, надкруковати зміст історії. По моїй думці не треба обтинати книжки в брошурованю, бо майже кожний дасть єї собі оправити. Тільки на показ на зборах придали б ся деякі обрізані екземпляри.

В кінці мило міні заявити, що зі справдішнім інтересом читав я цілу рукопись Історії Руси-України. Тепер добре було-б, як би ВП. Пан Професор випочали зо два тижні після тяжких двомісячних трудів.

С правдивим поважанем ВП. Професора
щирим прихильником
Омелян Огоновский.

ВП. Пан Професор зволють зарядити в Канцелярії, щоб ВП. Лаврівський привіз з собою до Коломиї наш Протокол, Помянник покійних членів, лісту кандидатів до нового виділу, Справозданє, Статут і т. и.

Львів, 27. VI. 1891.

Високоповажаний Пане Професор і После!

Дивують ся десь ВП. Пан Посол, що я так довго нічого не писав. Але-ж причиною моєї мовчанки були от-сі три обставини: Навперед приїхавши з Відня до Львова мусів я полагодити деякі свої рестанції літературні; відтак був я занепокоєний недугою старшого свого зятя; вкінці не міг я так скоро довідатись про справу петиції львівських академиків до сенату що-до отворення катедри рускої історії. Тепер подаю ВП. Пану Послови ось-що до відомости:

20. падолиста 1880. р. подало 76 слухачів всіх трьох виділів петицію до сенату академічного про «виеднанье катедри рускої історії». Сенат віднісся до виділу філософичного, і сей відповів, що в засаді годить ся з інтенцією просьби, однак не міг би скорше прихилитись до неї, поки або наперед або рівночасно не поставлено би внеску про отворенье катедри історії польської на Львівським університеті. Опроче заявив сей виділ, що на разі нема чоловіка, що міг би бути доцентом сеї історії; поки-що викладає проф. Шараневич історію галицько-володимирського князівства. Відтак сенат відповів студентам 28. липня 1881. р., що «на тепер до згаданої петиції прихилити ся не може».

Коли я виїхав до Кракова й до Відня надійшов лист від ВП. Пана Посла, в котрім в бібліографічній статті «Правди» (в редакції Франка) з доповненнями ВП. П. Посла подано погляд на письма покійного Володимира Барвіньського. За сю посилку красно дякую ВП. Пану Послови. Прошу відтак подати мені псевдоніми і криптоніми (крім Василя Барвінка)

незабутного покійника. Чи не назвав він себ також Олєгом?

У «споминках про житє і діяльність В. Б—го» згадує ся про те, що «мати попадянка, вийшла з Тернопільського міщанського роду». Чи отже батьки єї були сего роду? се-б то, чи тільки батько єї, чи може батько й мати вийшли з сего роду?

Промова ВП. Пана Посла в справі голодовій сподобала ся всім народовцям; дожидаємо нетерпеливо промови ВПП. П. при спеціальній дебаті бюджетовій. Мова посла Романчука була дуже добре обдумана.

Дожидаючи ласкавої швидкої відповіді іменню в справі роловоду ВП. Пана Посла, позволяю собі замітити, що тепер частіше буду з Нам листуватись.

С правдивим поважанем ВП. Пана Посла
щирий прихильник
Омелян Огоновский.

Colosseum в пасажи Германів

при ул. Соняшній у Львові.

від 15. до 1. мая 1906.

Нова сензаційна програма.

Щоденно о 8. год. вечер представлєне В неділі і сьвята 2 представлєня о 4. год. пол. і о 8. год. вечером. Що п'ятниці High-Life представлєне. Білєти вчасніше можна набути в конторі Пльона при ул. Кароля Людвига ч. 9.

На численні запитаня повідомляє ся, що

ПРОПОВІДИ

на сьвята і неділі цілого року
написав

ПЕТРО БІЛИНСКИЙ,
часть III.

предложені Всч. і Всв. Митроп. Ординариятowi до апробати, скоро буде позволено, підуть до печатні.

Часть I. і II. можна ще дістати в книгарні Інст. Ставр. і книгарні Тов. ім. Шевченка у Львові; також в Тернополі в книгарні братів Яблонських, в Станіславові в книгарні п. Добушиньського по ціні 3 К за одну часть.

Що до проп. п. з.:

Десять заповідей Божих,

то ті давно уже вичерпані, а друге поправне виданє буде аж по випечатаню повисших проповідий.

Цариця Мая Мария

31 наук на місяць Май

уложив

о. Юліан Дзерович, катехит в Бродах.

Ціна книжки 4 К, пересилка поштовою 30 сот.

Дістати можна лише у автора в Бродах.

Проповіді ті пригідні на кожний празник Богородииний поділені суть на чотири части: 1. Хвала Марії; 2. Чесноти Марії; 3. Опіка і поміч Марії; 4. Способи почитаня Марії. Подають они много примірів побільшій часті з рускої історії, рускої літератури і рускої легенди і трактують о многих предметах доси в руских проповідях на порушуваних як: Мария Мати руского краю; о Акафисті до Марії; о іконах Марії ітд.

„Торбан“

музична бібліотєна

видав

Українська Накладня

Львів, Вроновська 8.

Катальог даром і оплатно.